

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat hóra . . . 5 K. — f.
 Három hóra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összkötetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. Katona János.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Az önálló vámterület és az új ipartörvény.

(K.) Magyarország ipari fejlődésének legnagyobb akadálya a közös vámterület. Sőt, határozottan állíthatjuk, hogy semmiféle ipartörvény nem fog segíteni a már is tönkretett kis iparon mindaddig, míg az önálló vám védelme alatt meg nem erősödik.

Többször megirtuk véleményünket e lap hasábjain, de most a kormány részéről oly nyilatkozatot hallottunk, mely jóleső örömmel tölt el bennünket s megragadjuk az alkalmat, hogy azt regisztráljuk. Az országos iparegyesület közgyűlésén, Szerényi József, a kereskedelemügyi miniszterium államtitkára, a kormány képviselője azt a kijelentést tette, hogy ha a még hátralevő tiz esztendő a berendezkedéssel komolyan felhasználjuk, *senki sem tartóztathat fel bennünket abban, hogy az önálló vámterület állapotába tényleg be is jussunk*, mivel ezt a jogunkat törvény biztosította és a megváltozott gazdasági viszonyok mellett is bekébe élhet a két állam egymás mellett.

A kormány tehát az önálló vámterületre való előkészítés gondolatával foglalkozik s e célból akarja a munkáskérdést törvényhozásilag az új ipartörvény keretén belül megoldani.

Hát ez oly haladás, a melyet két év előtt még remélni sem mertünk. Az eddigi kormányok noli me tangere jelszó alatt kezelték ezt a kérdést, annak megbolygatását, ha kellett, erőszakkal is megakadályozták. Azt állították, hogy ez csak olcsó korteszerszöz volt a függetlenségi párt kezében a naiv, hiszékeny néplélek elbolondítására, a tönkretett kisiparosoknak az akkori szabadelvű kormányok ellen való feltűzésére.

Es tény, hogy nem is volt a szabadelvű pártnak nagyobb ellenfele, mint a magyar kisiparososztály. Ez a józan, törekvő, becsületes és mindenek felett hazafias osztály a lelke mélyén érezte, hogy az önálló vámterület az ország boldogulásának életszükséglete. A mint a növekvő iparosság a földművelés mellett az állam egyik legfontosabb tényezőjévé vált, természetesen minden téren fejlődni, érvényesülni akart és épen azért, mert új volt, fiatal volt, szüksége lett volna arra, hogy a régiebb, erősebb, mindenek által jobban dédelgetett osztrák ipar ellen védelmet találjon. A szabadelvű kormányok mindenről tudtak gondoskodni, a mi nem ellenkezett Ausztria érdekével, de ebben a kérdésben lefajtak minden akciót.

A legnagyobb szegényfoltja ez a harmincesztendő párt-uralomnak. S ne csodálja senki, ha a magyar iparosok mindenkor ellenszenvvel viseltettek ez ellen a párt ellen, a mely az ő vágyaikat nem volt képes megérteni soha sem.

Mekkora haladás, az erkölcsi bátorságnak mekkora ereje kellett ahhoz, hogy az önálló vámterület eszméjét ma már a kormány kebelében is komoly megfontolás tárgyává teszik. A függetlenségi párt, ismételjük: *egyedül a függetlenségi párt érdeme*, a mely magával vitte azt a kormányra is. A kormány-programm egy részét is fogja képezni, ha a függetlenségi párt, mint alkotmányos többség egyedül fogja átvenni a kormányhatalmat.

1917-ig van időnk az önálló berendezkedésre. Addigra, ha komolyan előkészülünk, Lajtán tuli szomszédaink is bele fognak törődni változhatatlanba, s keresni fognak maguknak más területet, a hol jobban érvényesülhetnek.

Szerényi a berendezkedéshez való előkészület első lépésének tartja a munkáviszonyok rendezését s az új ipartörvény megalkotását.

A munkáskérdés megoldása a féktelen szocialista igazgatások következtében válik szükségessé, mert lehetetlen ott az iparnak békésen fejlődni, a hol a munkások félrevezetett tömege állandóan veszélyezteti azt. A hatalmi kérdés az, a mely a munkások és munkaadók közötti harcok okát képezte mindenha, ezt a hatalmi kérdést kell valahogy eltüntetni megérteni, hogy úgy a munkások mint a munkaadók közös érdeke az, hogy egymás érdekeit kellőképpen méltányolják, mivel egyik sem élhet a másik nélkül. Ha a munkások túlzott követeléseikkel tönkre teszik a munkaadót, maguk megélhetésének főfeltételét pusztították el. De viszont is áll ez a tétel.

Az ipartörvény ezt szándékozik kiküszöbölni. A törvény teljes szigorával fogja sújtani azt, bármelyik oldalról is származzék, a ki valamely munkás elbocsátását követeli azért, mert valamely szakszervezetnek nem tagja; nem fogja megengedni a törvény, hogy a dolgozni akaró munkásság terrorizáltassék, mert ez a legnagyobb jogtalanság.

Az új ipartörvény javaslatát még e hónapban szétosztják a kamarák között, hogy mielőbb megtehessek észrevételeiket s az országgyűlés még ősz előtt letárgyalhassa.

A politika és társadalom minden tényezője örömmel fogadja a kormány képviselőjének ezt a nyilatkozatát,

mert legfőbb célunk az, hogy a jövő iparosság számára új életfeltételeket teremtsünk és fejlődését s életképességét előmozdítsuk.

A tanítóképzés reformja.

Most, hogy a tanítók szociális kérdése, a fizetés rendeztetett, egy igen-igen fontos és népoktatásunkat alapjában érintő kérdés lépett előtérbe: a jövő tanító-generáció műveltségi szintjének emelése, nagyobb szak-képzettség mellett a tanítóképzés reformja.

De hát szüksége van-e a tanítónak a mainál nagyobb képzettségre és ha igen, milyen legyen az? Ez a kérdés foglalkoztat ma minden erre hivatott tényezőt. Hazánk 1866 óta óriási léptekkel halad előre ugy anyagi, mint szellemi téren és népoktatásunk egy azelőtt soha nem is álmódott fejlődést ért el; tanítókarunk, minden szerénytelen-ség nélkül mondhatom, képzett és hivatása magaslatán álló testület bár, de a rohamléptekkel haladó kor szelleme, sőt maga a tanító mostani ferde társadalmi helyzete muhatlanul megkívánja az e téren haladást is: a tanítóképzés oly irányú reformját, mely őt a tanítói állásra képesebbé tegye és ezen nagyobb műveltség és szaktudás alapján a társadalomban elfoglalhassa azt a pozíciót, mely őt méltán magis illeti. Mert milyen a tanító mai társadalmi állása? A tanító volna tulajdonképpen az összekötőkapocs a köznép és az úriosztály között. A tanító ma amolyan átmeneti „valaki“, úrnak még nem úr, parasztnak meg már nem paraszt. Az úr ott kezdődik, ahol az intellektuális osztály, már pedig a tanító nem tartozik az intellektuális osztályba. Belügyminiszteri rendeletre a statisztikai hivatal által a választójog érdekében készített kimutatás az intellektuális osztály műveltségi alapfokát a középiskolai érettségi vizsgában állapítja meg.

A tanító mai társadalmi helyzete az a bizonyos „aranyközéput“, amit azonban meglegni oly nehéz. Az úriosztály maga közé nem számítja a tanítót, kivételesen néhol legfeljebb megtűri. És a tanítónak ilyenkor kijut abból a bizonyos leereszkedő válvérogatásból, ami egy önértékes tanítóra csak sértés lehet, bármily jószívvel is adják. Ez okozza, hogy a tanítók egyrésze egészen a köznéphez csatlakozik faluhelyen, minok aztán igen sokszor az a szomorú vége lesz, hogy az ilyen tanító elparasztosodik, korcsmás, a nép tivornyáin vezérszeropet vivő, szánandó alkoholiista, néha veszedelmes demagóg lesz, akit az úriosztály megvet, utoljára a köznép is meggyűlöl. Nem kis része a tanítóknak ettől irtózva, a köznéptől egészen visszahúzódik, de mivel ezek a tanítóba egy jó adag önérték is szorult, az úriosztály kegyei után sem töri magát, hanem teljesen elvonultan él: erre a tanítóra meg azt mondja úr és paraszt egya-

ránt, hogy ez a tanító öntelt, ostoba ember. Végre a tanítóság legnagyobb része többé-kevésbé ügyesen lavíroz hol ide, hol oda, ahogy éppen a helyzet vagy az érdeke kívánja.

Azonban a tanítói képzettség emelését megokoltabbá teszi a köznépi műveltségének megfelelőbb emelése és főleg az igazi népnevelés és a nép szociális érdekének hathatós támogatása. Hallottam én már többektől ilyféle megjegyzéseket: „Boldogabb-e a köznépi nagyobb műveltsége mellett, mint volt? Ennek a nagyobb műveltségnek következménye az, hogy a köznépi a társadalmi állapotot fölforgatni vágyó, tévtanokat hirdető nyomtatványokat csakugy falja és a régi naiv, vezetőihez gyermeki szeretettel ragaszkodó, őket minden jóra híven követő nép ma már lelkében romlott, hivott vezetőit durván sértő, önző, anyagi érdekeit mindenféle helyezni akaró, lelketlen igazgatókat vakon követő lett, izzó gyűlölettel az uralmi és vagyonososztály iránt: ez a mai népműveltség torzképe. Kár a köznépi azt is tudni, amit már tud és semmi szüksége annak a még nagyobb műveltségre.“ Hát ez olyan autoritatikus világnézet, a mi az ó-és középkorban megjárta, de ma már lehetetlen fölfogás. Tagadhatatlan, hogy köznépiünk jórésben romlott, de ennek sem a nép, annál-kevésbé annak nagyobb műveltsége az oka nem lehet. Az ilyen okoskodással azt is kívánhatná valaki, hogy pusztítsunk el minden kést a földszinéről, mert igen sok embertársunk tett kárt ezzel a késsel úgy a maga, mint embertársa testi épségében. Pedig hát ezt a veszedelmes jószágot semmi esetre sem pusztíthatjuk el, lévén az egyik legszükségesebb és nélkülözhetetlen eszköz életmentésünkben. Így van ez a népműveltséggel is. Nékülözhetetlen az már és a baj ott van, hogy a köznépet nem neveltük rá

a műveltségre, illetve tudást iparkodtunk neki adni bőven, de nevelést annál kevesebbet, hiven követve e szálló igét: „Az iskola tanít, az élet nevel.“ Az iskola ma úgy van berendezve, hogy a gyermek-ember faját iparkodik színez megfőtteni sok-sok olyan zagyvalékkal is, aminek a felnőtt ember soha semmi hasznát nem látja, tehát nem az életre készít elő, hanem a középiskolára, a neveléssel meg annál kevesebbet foglalkozik, mert erre már ideje nincs. Itt a hiba. Fordítsunk a dolgon egyet. A jövő népiskolája csak arra és oly mértékben tanítsa a gyermek-embert, aminek az okvetlen hasznát veszi az élet minden viszonylataiban, *de legfőképpen az életre neveljen.* A mai népiskola tanítva nevel, ha nevel. A jövő népiskola vezérelvének így kellene hangzania: *nevelve tanít, mindenekben szem előtt tartva a nép anyagi jólétének emelését.*

A jövő tehát nagyobb munkakört helyez a tanító vállaira, sőt nem elégszik meg a tanító iskolai működésével, hanem átteszi a tanító működését a közéletbe is, kötelességévé téve a nép szociális érdekének lelkiismeretes és pontos szolgálatát is. A nagyobb és mélyreható munkakör nagyobb műveltséget és alaposabb szaktudást követel a jövő tanítójától, és ezért a tanítói képzettség emelése nemcsak megokolt, de egyenesen elodázhatlan kötelesség is. Arról igen is lehet vitatkozni, hogy ezt a nagyobb műveltséget és szaktudást hol és hogyan szerezzék meg a tanító, de az már vitán felül áll, hogy ez a nagyobb műveltség és szaktudás a tanítótól okvetlen megkövetelendő. A kor szelleme a társadalmi minden tagozatától nagyobb tudást követel ma már, hogy hivatásának ki-ki intenzívebb módon felelhessen meg. Téves állítás volna az, hogy a tanító mai képzettsége elegendő. Amidőn az állatorvos képzettségét emelik — ami közgazdasági szempontból nagyon megokolt is, hogy a

kezelésére bizott beteg állapotot sikeresebben tudja gyógykezelti, addig a tanító, aki pedig az Isten képmása, az ember lelkének és eszének művelője, szaktudásában ne haladjon előbbre, neki a nagyobb tudás fölösleges? A barom tehát előbbrevaló, mint az ember?! A legilletékesebb tanfőriak véleménye abban egyező, hogy a tanítóképzést akadémiai rangra kell emelni és véleményeltérés csupán a kivitelben van. Az egyik csoport azt vitatja, hogy a tanító alapműveltségét a középiskola elvégzéséig kell emelni és ennek betetőzése lenne a két évi akadémiai szakképzés. A másik csoport megelégszik a középiskola négy alsó osztályának megfelelő eddigi alapismeretekkel, továbbra is fentartva, de a kor kívánalmainak megfelelően reformált és négy évre terjedő tanítóképzést, melynek tetejébe helyezendő lenne a két évi tudományos alapon álló akadémiai szakoktatás. Eltekintve attól, hogy a középiskola nagy alapon, de nem alaposan, egy óriási ismerethalmazt ölel fel, az ifjúság agyát inkább túlterheli, mint kiműveli és a nevelés ott is háttérbe szorul, aminek hivatására például látjuk a közéletben, lévén ifjúságunk nem kis része könnyelmű, táglelkiismeretű, dologkerülő stréber és emiatt sok is a panasz, az utóbbi csoport álláspontja a helyesebb és a tanítói állásnak megfelelőbb, amennyiben a kizárólag internátusokban nevelendő tanítónövendéket nehéz hivatására nemcsak tanítani, de főképpen nevelni is lehet szigorú, katonás felügyelet alatt. Ezen eszmének megteremtője és lelkes híve: *Köveskúti Jenő* lévai állami tanítóképzési igazgató úr, aki ez évi március hó 18-án Léván a Bars megyei Ált. Tanítóegyesület közgyűlésén eszméjét behatóan ismertette és a közgyűlés a 11 pontban összefoglalt javaslatát lelkesedéssel el is fogadta. És ezzel a tanítóság szociális kérdése is végre a valóban megérdemelt meg-

T Á R C A.

Váltóhistoria.

Kajszi Bertalan volt pékmestert a városi ifjúság a leglelketlenebb uszorásnak tartotta. A lelketlenség nem azokra a kölcsönökre vonatkozott, amelyeket adott, hanem azokra, amelyeket megtagadott.

Nem volt egyetlen egy uralmi fiu a városban, mely a megye székhelye volt, aki kisebb-nagyobb összeggel ne tartozott volna Kajszi Bertalannak. Egyik sem fizetett. Sőt mindegyiknek azon járt az esze, afölött tanácskozott, hogy mikép lehetne a vén uszorást újabban becsapni.

Egyszerűen törvényen kívül helyezték, mint olyan embert, akinek vagyona szabad préda. Megvetették és nagyokat köszöntek neki. Kajszi Bertalan egyforma nyugalommal tűrte a megvetést s a mély kalapemelés. Mord, barátságtalan ember volt, ki csak akkor ment emberek közé, ha elintézni való dolga akadt.

Betáblázott kölcsönei után két-háromszáz ezer forintba becsülték. Az is nyilvánvaló volt, honnan szerezte. Beleházasodott egy gazdag bécsi családba s négyszer örökölt.

Mióta a felesége meghalt, egyebet se tett, mint hogy a tőkét elhelyezze. Százszor is ígérték neki megszorult emberek uszorakamatokat, de Kajszi uram mereven visszautasította, nem is etikai okokból. Legalább azzal nem utasította vissza.

— Nem vagyok bolond — mondotta,

hogy becsukassam magam, s a pénzem is odavesszen.

Mindazonáltal perfekt uszorásnak tartották, s a megyei irnokok is úgy beszéltek róla, mint akivel csak a végső szükségben lehet szóba állni.

A végső szükség a megyei uraknál permanenciában állott. Alig volt tisztviselő, ki ne lógott volna Kajszi Bertalannál. Főképp az ifjúság; az aranyifjúság, mely ha aranyról van szó, nem nézte a kamatot.

Kajszi Bertalan adott, de konstituálta azt az elvet, hogy annak, aki nem fizet, másodsor nem ad. Ez az elv nagyon sérelmes volt az ifjúságra. Pogánynak, embertelennek deklarálták az egyszeri kölcsönös elméletet. Hiszen, ha visszafizetni tudnák, akkor volna pénzüik s nem szorulnának újabb kölcsönre.

Szidták a vén uszorást, s mikor az elkeseredés a tetőpontot érte, bosszútervet koholtak. Erre meg is jött az alkalom.

A farsang előtt hazajött Bécsből a vén uszorás egyetlen leánya, Amália. Nagy, szép szöke leány volt, ki egyik nagynénje cukrászüzletében nevelkedett s nem egyszer szolgált ki főhercegeket.

Okos, feasztelen modoru teremtés volt, ki senkitől sem sajnált egy barátságos, kaczer mosolyt. Maga mondotta, kérdeztelenül, hogy nagykoru, tul van a huszonegyedik éven. Anyji kétségtelen, hogy Amáliának volt a legszebb szöke haja s a legtöbb hozománya a városban. A toalettekkel is leverte a többi lányokat. Ugy öltözködött, hogy az irigység üldözte minden lépését.

A társaság mindazonáltal nem fogadta be, helyesebben mondván: Kajszi Amália nem mutatott semmi hajlamot, hogy barátságot, ismeretséget kössön.

— Azért jöttem haza, — mondotta, hogy az öregem ápoljam, felvidítsam. Én már eleget mulattam Bécsben.

A kaszinói bálbizottság, mely csupa javabeli ifjakból állott, zárt ülésben azt határozta el, hogy nem küld Kajsziéknak meghívót a bábra.

— Elvégre, — hangoztatták, — mégis csak uszorás leánya, akár milyen fess és gazdag.

A határozat egyhangu volt, s mégsem állott meg. Maga az alispán döntötte meg. Ráírvált az ifjakra:

— Elment a sütnivalótok? Még ma küldjétek el a meghívót, különben nem táncoltok ezen a farsangon.

Az alispán tudta mit beszélt. Neki magának is eladó leánya volt s a farsangi költséget éppen Kajszi uramnak akarta beszerezni.

A meghívót elküldték s noha Amáliának nem nagy kedve volt farsangolni, apja biztatására mégis elment a bábra.

Megbánta, hogy elment. Az okos leány észrevette, hogy lekicsinylik, hogy úgy beszélnek vele, mint aki különös kegyképpon jutott az uralmi társaságba. Ejjélig alig volt tánczos, csak a szupécársdás után melegedett fel kissé az ifjúság.

Amália arczára valami komoly daczosság ült ki, melyet azonban alig vett észre valaki. Csak az öreg doktor nyugtalanok-

oldást nyerné el, sőt fölébresztené a tanítóban a nemes ambíció is, mert hivatászeretettől áthatott szorgalommal haladhatna előre a törekvő tanító, meg lévén adva neki a lehetőség, hogy diszesebb és jobbavaldmazású állást is elérhessen, ha erre érdeimessé tette magát. Ma a tanítói állás olyan zsákutca, amelybe vezet út be, de ki már nem. És a mai tanító ambíciója legfeljebb abban éri el csúcspontját, hogy egy 50 koronával az övénél jobban dotált állást nyerhet el sok-sok megalázó protekció-koldulással, nem kis kárára népoktatásunk ügyének.

Valkházán, 1908. ápr. hó 31.

Kántor István
tanító.

Cserei József temetése.

Szűz Mária hónapja, az év legpoetikusabb része, ragadta ki körünkből a költői lelkületű pap-tanárt. „Qualis vita, mors est ita.” (Amilyen az élet, olyan a halál) mondja a latin közmondás, Cserei nyugodt, csendes élete szép, csendes halállal végződött. Nem volt ott kínos halálutasa; mert a szó legszorosabb értelmében „csendesesen elhunyt az Urban”. Hotttette, papi jelvényekkel díszített ravatlon a temetésig a piarista templomban volt kiterítve. A templomban föl-váltva, tanuló ifjak imádoztak. A ravatalt a tisztelő, hála és szeretet jeléül több koszorú borította. De szóljanak a szalagokon levő feliratok: „Utolsó Isten hozzád — Őcsád és családja.” „Felejthetlen fivérének — Mária és János.” „Holló család — a jó barátának és rokonnak.” „A társház tagjai — szeretett rendtársunknak.” „Szeretett nagybácának — Anna és Sándor.” „Szeretett rendtársunknak — a váci társház tagjai.” „Kedves társának — a főgimnázium tanári kara.” „Szeretett osztályfőnökének — a VI. osztály.”

A temetési szertartás szombaton — máj. 9. — d. u. 1/2 3-kor kezdődött. — Báthy László prépost-plebánus vezegte azt teljes főpapi díszben Kaveggia Kálmán, Jónás Imre főpátlának, továbbá Divényi Gyula és Pózna József piarista pap-tanárok segítségével.

Már délután 2 órakor nem lehetett

helyet kapni a templomban. A beszertelési szertartás alatt a rendtársak a szentélyben állottak. Ennek végzetével a gimnáziumi ifjuság énekkara Lendvai János piarista tanár vezetésével mellett gyászdalt adott elő a kóruzon. („Egy tanár halálára.”) A ravatalt a halottas kocsig rendtársai vitték a megboldogultat. Majd megindult az óriási menet a piarista — a plebánia — és a református templom harangjainak zugása között. A több ezer főnyi menetet a különböző iskolások növendékei nyitották meg (főgimnázium, állami tanítóképző, kath. elemi fiu és leányiskola, polgári leányiskola), ezt követte a temetési szertartást végző papság, majd a gyászkozi, utána a rendtársak, a rokonság és a nagyszámú érdeklődő közönség. A társadalom minden osztálya képviselve volt ott. A Léva városától kirendelt dízorság a beszertelési szertartásnál, tovább ment közben a koporsó mellett állt, illetve ment. A temető kapujától a családi sírhelyig ismét rendtársai vitték a koporsót. A beszertelés után Halbwirth Oszkár VIII. o. tanuló lépett a nyit sir elé és a következő szép beszédében búcsúztatta el a fenkült lelkű pap-tanárt:

Milyen tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

Semmi sem oly leverő, semmi sem éjt a szívet inkább szorongatja, mintha a természet rendes menében oly akár váratlan, akár előrejelölt változás következne be, mely nekünk fájdalmat okoz. Ha verőfény nappal a mosolygó kék eget vihart hozó sötét fellegek takarják el szemünk elől, ha az erdő királynéja, a koronás tölgyet, porba dönti a pusztító villám, ha a koromsötét éjszakában fényes tűzszölp emlékezik az ég felé, s ha ennek nyomában másnap a viruló élet helyén csak fűszeket találunk, nemde oly megrázólag hat ez az emberi lélekre.

Mennyivel megindítóbbnak kell hát lenni ennek a változásnak ha ezt mi magunk, emberek közt tapasztaljuk. A köztünk előforduló változást pedig legtöbbször a kérelhetetlen Kaszás idezi elő, aki változgatás nélkül, egymástán dönti koporsóba a halandókat.

Egy koporsó látása, bár jól tudjuk, hogy ez a nyugalom tanyája, hová végtére mindenki eljut, megretent bennünket s könnyeket hajt szemünkbe. Megretent még akkor is, ha egy nyugalomra vágyó, hosszú szenvedéstől kinzó betegségtől megtört idős férfit rejt magában.

A koporsó láttára érzett fájdalom annál nagyobb, minél közelebb állt szívünkhöz az elhunyt. A most elköltözött pedig közel volt szívünkhöz, mert hisz a multban, hosszú éveken keresztül, szinte mindennap találkoztunk a tudomány felszentelt csarnokában, fehérűl termében. Ama termekben, míg az ő szorgos keze serényen bintetett a tudomány magvát lelkünkbe, megtanultuk őt becsülni, szeretni és tisztelni. Eme temetőkerben pedig, midőn érezzük a pillanat közel-

ségét, melyben földi tetemei örökre elzártnak szemünk elől, megtanuljuk őt elsratni.

A szemünkre nehezedő könnyfátyolon keresztül látni véjük a tisztes őst, ki annyit küzdött, fáradozott; ki oly hosszú utat tett meg a tanárkodás rögös pályáján, ki annyit jót tett tanítványával, ki oly szívöböl jövőleg szeretett minket.

Amint mindez eszünkbe jut, a fájdalom fokozottabb mértékben kezdi marangolni szívünket. De a fájdalom hatása alatt nem zölgölőnk a Mindenható ellen, hanem mely alázottsággal hajlunk meg előtte a temetőhelyen, hol a hangtalan némaság s a fejfék sokasága eszünkbe juttatja az Őr szent szavait: „por vagy és porrá kell lenned.” Nem zölgölőnk, hanem miután elkísértük immár jobblétre szenderült, szeretett tanárunkat oda, hol álmat zavartalanul fogja folytatni, elmondjuk az utolsó búcsuszt.

Búcsút veszünk tőle, a tanártól, mi, tanítványai, kik csak most érezzük igazán, mi volt az elhunyt nekünk. Volt! Mily fájdalmasan érint bennünket ez íge, mily súlyosan nehezedik lelkünkre a könnyű szó. Fájdalmasan és súlyosan, mert eszünkbe juttatja a multat, mely több vissza nem hozható. A multat, melyben az elhunyt tanári széken íve magásra tartotta a tudomány lobogó fátylóját, hogy világítson vele; a multat, melyben éreos hangon hirdette a tudomány ígét; a multat, melyben szeliden intette, buzditotta tanítványait.

Ereos hangját, szelid szavát többé nem fogjuk hallani. Tisztes alakját nem fogjuk látni. Vieszont ő sem hallja a tőle vett jókért szívöl jövő hálaszavainkat, s nem hallja a kegyeletöl koporsójára helyezett koszoru virágait sem. Nem hall és nem lát, de égbeszálit tiszta lelke érzé, hogy amit tett és eszelekedett nem tette hiába, érzé, hogy a szeretet, mely lelkéből kiszárgzott, visszonszeretetre talált.

S most midőn a mult-ha szálló gondolatok folytán visszafajított könnyeink lassan ismét peregni kezdenek, kimondjuk a végső búcsusztöl. Kedves halott! emléked maradalomból lesz minden kemény sirkeresztöl. Kedves halott, Isten veled, csendes legyen nyugvó helyed!

Most pedig, miután búcsút vettünk elköltözött tanárunktól, ekkép imádkozzunk:

„Dicséret és dicsőség neked, élet és halál Istenre. Hála mindazon jókért, amit vele tettel s általa véghez vittél itt alatt. Hála, örök hála neked, hogy lelked erejével gyamolítád őt s halalos harcát kegyesen elvegezni segített. Lelked vele volt az első pillanattól kezdve a legvégsőig. Te bívtad őt az életbe, veled futotta meg kitűzött pályáját, veled szenderült a jobb létre. Fogadd kegyelmesen hozzád térte lelkét itélő széked előtt s részesítsd őt ama szeplőtlen, hervadhatatlan örökségben, melyet azoknak osztogatsz, kiket hatalmad által, hitük miatt az üdvösségre hívtál. Adjad, hogy amiért küzdött, hitének gyümölcsét, lelkének üdvösségét elnyerhesse a földön tuli élet szelid irányain. A kedves tiszta lelke eszállt, földel fel azt Magadhoz a dicsőség hazájába, hol a téged környező rokon lelkével együtt dicséretet zenghet nagy nevednek, mely őt mindörökké. Amen.”

A megható beszéd könnyet csalt szemünkbe. Fokozta a hatást a gimn. ifjusági énekkar búcsudala. („Miért oly borus.”)

Ilyen volt a költő-pap és tudós tanár temetése a gyöngyvirágos május havában.

dott, mikor látta, hogy idegesen harapdálja ajkát. Az öreg ur valósággal udvarolt neki s ez tette korzciliánasabbá az ifjuságot. Az öreg doktor ugyanis tekintély volt a megyében, s főleg a nagygyűléseken, hol a hivatalokat, az uri kenyeret osztják.

Amália késő hajnalban ment haza. Apja nagyon meg volt elégedve sikerével, s kereken kijelentette, hogy igazság szerint az ő leánya volt a bálkirálynő.

Két héttel a bál után Amália azoknak az ifjaknak, akikkel táncolt, meghívót küldött uszonnára. Mindegyiknek külön egy levelet, melyben tudatta, hogy születésnapját óhajta vidám társaságban tölteni.

Eleinte mindegyik meghívott kereken kijelentette, hogy nem kér ebből a megtisztetésből, de aztán engedelményeket tettek a negyvennyolecből. Egy se hiányzott az uszonnán. A nagyterem csak egy feketéltett a smokingoktól.

Amália kitünő uszonnát adott. Gasztronomikus szempontokból különbet képzelnem tudtak. Még tengeri rák is volt, ami vidéki városban szenzáció.

De mindennél felülőbb volt a szép szöke leány pajtáskodó hangja. Sorra brudert ivott valamennyivel s mikor az apja kiment a teremöl, így szólt hozzájuk:

— Gyerekek, az apusom folyton panaszolja, hogy rossz fizetök vagytok. Unom ezeket a panaszokat hallgatni. En nem sokat törődöm a pénzzel, de az öreg zsugori egy kissé nekem kupargat. Elhatároztam,

hogy tesztek valamit értetek, aminek az öreg is örülni fog.

Elmondta, hogy mi a szándéka:

— Nekem van néhány ezer forint megtakarított pénzem, azt odaadom nektek, ha becsületszóra megígéritek, hogy nyomban megfizetitek az apusnak, amivel tartoztok. Voltakép semmit sem kockáztattok vele, s nektek egy szivességet tesztek. Értitek?

Az ifjuság erősen húzódt. Akármilyen liberálisan fogták is fel a kölcsönüzletet, mint intézményt, Amália ajánlata nagy zavart támasztott. Nőknek, hozzá fiatal, csinos leánynak adós lenni, több mint zsenás dolog. De Amália levette őket a lábukról.

— Nem nektek adom, az apámnak tesztek vele szivességet. Ugyan, nem kicsinyeskedjete.

Nos, nem sokat kicsinyeskedtek. Elfogadták a pénzt s váltót adtak Amáliának, ki hanyagul dobta a váltókat a kredencziókba. Aztán éjfélig mulattot az ifjakkal. Megpepszgöttette őket istenigazában.

Három hónap muiva bepörölte a váltókat s foglaltatott, licitáltatott az összes vonalaton, kegyetlenül, mint a vérbeli uszolás. Valamennyi megyei tisztviselőnek le volt foglalva a fizetése.

De katasztrófa még sem lett belöle. Az öreg Kajazi ugyanis nesztét vette a dolognak (az ügyvéd árulta el Amália bosszuterét) és sorra járta a meggyötört adósokat. Ujra adott nekik kölcsönüket, hogy Amália váltókövetelését kielégíthessék. Természetesen a felmerült költségekkel együtt.

A megyei főjegyző, mikor Kajazi a kölcsön hátrahagyásával távozott tőle, meglepetten rázta a fejét:

— Ilyet se láttam uszorásban, — mondotta.

Mert még a történetek után is annak tartotta.

Zöldi Márton.

Eszter és Peti.

Kacérkodnak egymással a lombok
A nagyerdő szerelmes dalt zsongott,
Kacagott a sárgarigó kedve.
Illatos kék ibolyákat szedve,
Igy szólt Eszter: Tedd csak el emléked
S menjünk innen napsugaras Déle!
Bánatosan búcsuztak a lombok...
A nagyerdő szomorúan zsongott,
Sárgarigó elhalgatott esöndbe;...
Hulló levél volt az erdő könyve.
Igy szólt Peti: Megyek veled Déle,
Egy csókot csak s vedd lolkemet érte.
Pálma erdők köszöntötték őket,
Czipruszlombok új dalokat szöttek.
Narancsvirág kacintott rájuk.
Myrtusz illat csókolta le álmuk.
De Eszter szól s szemében tűz égött
„Nem oly forró már az üléseled.”
A pálmák össze-össze néztek
Vége szakadt az édes meséknek.
Narancsvirág nem kacintott rájuk
Myrtusz illat elkerülte álmuk
S Peti csak sirt, csak sirt este-reggel,
Isten veled! Isten veled Eszter!
Összeszegtak megújra a lombok.
A nagyerdő újra új dalt zsongott.
Sárgarigó köszöntötte vágyva,
Erdőszelen vissza-vissza várt...
És jött Peti, kergette a bánat
S szerte szórtá mind az ibolyákat...
Karafiáth Jenő.

A nagy csapást nemcsak a piarista rend, de a nagy közönség is megérezte és megértette. Részvétüket szóval, vagy írásban kifejezték: Pircsala kir. főigazgató, Simonyi Béla főispán, Majláth István alispán, az összes hitfelekezetek, Spuller plébános, Báthy Gyula esperes-plébános, a helybeli irgalmas nővérek, a honvéd tisztikar, Karafiáth Máriaus tb. megyei főorvos, az izr. tanítótisztület, a pesti, nyitrai, selmecebányai és váci piaristák (az utóbbiak Rády József és Kontraszti Dezső piarista tanárokkal képviseltették magukat.) stb.

Most már ott pihen a fáradt harcos hőn szeretett szülei mellett, kiknek sírkövére, amely most az övé is évekkal ezelőtt ezt vésette:

„Nagy tenger a földi élet,
Árja felkap s mélyre elvet:
De bármerre hány-vet utunk,
Mindnyájan egy végre jutunk.

Sir, te vagy a biztos révpárt,
Minden élet te féld tart;
A szent kereszt a véghatár,
Csendes árnyán nyugalom vár.“

Hadadi Géza.

Krisztus vércseppjei.

Róma, 1908 IV. 20.

A tavasz virágai már illatoznak az örök város környékén, s nagyon is alkalmasak arra, hogy a kegyelet jelölő használatát azok, akik a Róma vidéki falvakból zarándokolnak Péter s a többi szentek sírhelyéhez. Virággal van itt ilyenkor díszítve minden, kép, szobor egyaránt, mindmennyi keresztény lélek tisztelőnek symboluma. Virággal van behintve a Sancta-sanctorum a pápák házi kápolnája, melyben 845. esztendő óta Heléna császárnő által adományozott „szent-lépcső“ van elhelyezve. Ez a 22 lépcsőfok a keresztény hívek különös tisztelőnek tárgya. — Azzá avatta ezt az ősi hagyomány, amely szerint Krisztus Jézus Pilátushoz a lépcsőkön vezetett fel. — Tehát Pilátus palotájából való ez emlékek, ezen rugdosták, kintozták meg az Üdvözítőt s a porkolábok korbácsi nyomán kiserkedt vér a lépcsőkre hullott alá, maradandó nyomatokat hagyva a fehér márványon. — Ma is láthatók a fehér márvány fekete pettyei, miket vastag üveggel takart be a kegyeltes utód. — E csarnokot, mely a szent lépcsőket rejti, D. Fontana építette, a benne lévő két fehér márvány szobrot pedig Jacometti Iguác faragta s belehelte minden hitét, lelkének szeretetét az üdvözítő iránt. Magától e szobor, amely Krisztust és Pilátust ábrázolja. Krisztus arcán a nyugalom tenségével tekint Pilátusra, ki kezét nyújtja neki bübönánatot visszautküző arccal, mintha mondaná: „Uram bocsás meg nekem, hisz nem tudtam, hogy mit cselekedtem!“

Az idegent, ha e csarnokba lép, sajátos érzés fogja el. — A világ minden részéből idezarándokolt keresztény áhitattal térdel a lépcsőkön Krisztus vércseppjei fölött. — Lábbal tiltva van fölmenni e 22 lépcsőfokon, így térdén igyekeznek föl a legfelső fokra, hol Krisztus megkínzott testének szoborműve nyugszik. — Még a bűnös lélekben is változást idéz elő ez ajtatosság, amint tanuja fehér hajú emberek, törődött aggok, ártatlan gyermekek e fárasztó kálváriájának. S nem restelli ezt megtenni senki; a magasrangú államférfiú éppen úgy nem, mint a legutolsó szöröcsuhás barát. Pedig az nem is dogmaticai dolog, az egyház sohasem nyilvánította ki ennek hitelenségét és igazságát. Úgy tekinthetjük e lépcsőket, mint a mai modern kor elismerését a középkori hitbuzgó hívek cselekedetei felett, akik az ünnagyargatás számtalan fajtáját alkalmazták, hogy az ur szenvedéseinek emlékét felidézék lelkükben. Aszkézis ez is, a modern kor gyermekeinek ciliciuma! — A Sancta-Scalában a hitét valló, hitét szerető ember éppen oly vigasztalást, lelki megnyugvást talál, mint a művészlelkek élvezetet, ha megláthatja Krisztusnak 820-ból való mozaik képét meg szent Lukácsnak Krisztust ábrázoló, cedrusfára fűtött festményét.

Az új Róma erkölcsének egyik kifejezője ez az épület s Heléna császárnő emléket méltán megőrizheti az utókor, mert a lépcső adományozásakor nyíltan vallotta: „Az Ő vére van e márványokon!“

Ez a kijelentés oly úttá avatta a 22 lépcsőfokot, mely nagyon-nagyon sokaknak az Istenhez vezet.

Benkóczy Emil.

A család anygala.

Nagy hatalom a vérrokonság, — nagy erő rejlik benne, és misem kívánatosabb, misem barátságosabb a szerencsétlenségben, mint a családbeli barát; mert hiszen a testvér oly barát a kit maga a természet adott nekünk! Azért sehol se érezhetjük jobban magunkat mint a családi körben, ha tagjait a tiszta szeretet, a kölcsönös tiszteltet, az erény, erkölcs és az önzetlen barátság egybe kapcsolja.

Csak ha baj, szerencsétlenség ér minket; ha búbanat, gyász, szomorúság nehezedik lelkünkre; ha fájdalom tépi szívünket: akkor érezzük és tanuljuk megbecsülni azt, milyen jótétemény az, ha nem állunk elhagyatva, egyedül a világon, hanem önzetlen odaadó szeretetre számíthatunk: és biztos támaszt találunk vérrokonainkban, főleg pedig legközelebbi családtagokban.

A család lehet a mindenségnek legműveltebb eleme és leghivebb képe; mert ha csendesen és biztosan egymásba fogódnak minden: akkor működésbe jön minden erő, a mely leikésíti a végtelent! Ha nyugodt vidámságban halad minden, akkor a magaslatos világszerelm intézkedik és kormányoz mindenütt, és ha minden mozgalmat a szeretet hangjai kísérnek: akkor a világ körök harmonikus zenéje még a legkisebb térben is hangzik.

A család továbbá a népek boldogságának s áldásának forrása; lehet azonban a népek és nemzetek szerencsétlenségének s átkának kufejvéje is.

A család a hazának szíve!

A családi élet legjobb és legbiztosabb óvszer a társadalom nagy tévedései ellen; s hogy ezek a tévedések napjainkban oly rettenetesen terjednek: ez annak a legbiztosabb jele, hogy a család, az otthon szentélye, sokféleképen, alapszámban meg van támadva, sőt sokszor szét is van rombolva.

Boldog ember, boldog nép, a mely szívesen és tisztelttel emlékszik meg atyáiról, öseiéről; s a mely becsületet tettekről meg feledkezik s örömmel csatlakozik az elődök szép sorához. Ők a legjobb, legbiztosabb mestereink tanítóink a becsület s tisztesség érzetben, a kötelesség tudásban, az igazságtiszteltetésben s az igazi önzetlen hazaszeretetésben!

A családban anygal van; anygal, a mely kellemének titkos befolyásával, gyöngédségével és szeretetével kevésbé nehezzé teszi a kötelességek teljesítését és kevésbé keserűkké a fájdalmakat.

Az örömök közül melyekben az ember itt a földön gyönyörködhetik, tiszták s gyázzsal nem vegyültek egyedül a családi örömök; ez pedig érdeme ezen anygalnak! S a ki végzetes viszonyai folytan nem élhetett derült életet ezen anygal szárnyai alatt: annak a lelkén ott van a gyász árnyéka, szívében ott van egy űr, a melyet betölteni mi sem képes!

Hálát adjunk a jóságos Istennek, hogy teremtette azt az anygalt; hálát adjatok főleg ti kedveseim, a kik családi örömökben részesülhettek!

Ne kicsinyeljétek őt talán azon nézetben, mintha máshol talán nagyobb örömeiket lelhetnétek és gyorsabb vigasztalást fájdalmaitokra. Családotok! mert a család oly jónak elemé: bírja magában, a melyet különben sehol sem találhatnátok, ez a jó pedig: a tartósság!

Úgy fűződik hozzánk a családi szeretet lassan s észrevétlenül, de szilárdul és tartósan, mint a hogyan fonódik a rüpkény a fa körül; velünk halad az minden időben és hallgatag összeolvad életünkkel. Gyakran

észre se vesszük ezt, mert hiszen lényünk részét képezi az; — de ha esetleg elvesztjük, akkor úgy érzünk, mintha valami bensős az élethez valami szükséges dolog hiányoznék nekünk.

* * *

A család anygala: a nő.

Mint anya, feleség vagy mint nővér a nő az életnek csókja és szeretetteljes viselkedése a Gondviselésnek, a mely örökösök az emberiség, s az individuum fölött. Bőnne rejlenek a vigasztaló jóság kincsei, a mely elegendő bármilyen fájdalom enyhítéséhez. Azonkívül pedig mindegyikünknek képezte a jövőnek kezdetét.

Az anyának első szent csókja szeretetre tanítja a gyermekét.

A brátrónak, a kedvesnek első csókja tanítja az embert az élet reményére, hitére, a szeretet pedig s a hit ébreszti a jobb utáni vágyat, a képességet ennek fokozatos elérésére, röviden mondva: a jövőt, melynek élő symboluma a gyermek!

Tekintsük tehát a családot — szentnek; tartasuk azt az élet elválaszthatlan föltételének!

A család az Isten eszméje és nem a miénk. Emberi hatalom azt el nem nyomhatja. A család az élet eleme; éppen úgy mint a — Haza.

Az emberiség bölcsője ő; azért kell, hogy hozzá férhessen az igazi haladás, hogy így minden alakban tökélesbithesse törekvéseit, vágyait.

Az a mi hivatásunk, az a mi kötelességünk, hogy a családot mindinkább ragaszkodóbbá tegyük a hazához. A mi a haza az emberiségre nézve, kell, hogy az legyen a család a hazára nézve is. A haza feladata: nevelni embereket, epp úgy a család feladata: nevelni polgárokat.

A család s a haza két végpontja egy vonalnak.

S a hol ez nem úgy van, ott a család önzéssé válik: és pedig annál durvább s utálatosabb önzéssé, minél inkább megszenteltelenti a legszentebb dolgot: a szeretetérzelmét!

* * *

Nagy fájdalom a családban gyakran s erőszakosan uralkodik az önzés: szüli pedig azt a csunya társadalmi rend.

Azon társadalom az, ahol oly emberekkel is találkozunk, akik ékesen beszélnek a hazáról, a szabadságról, a nemzet fényes jövőjéről, úgy, hogy szívesen szívünkhez szorítanók őket; s ezen emberek talán csak hazaárulók. Oly társadalom az, a hol néha veszélyes az igazi érdem, a hol nem egyszer a nem egészen tisztességes módon szerzett gazdagság a hatalomnak, a biztonságának, az üdözés elleni védelemnek alapját képezi.

És a társadalmi életünk ezen helytelen, sőt veszedelmes irányának, ezen csunya társadalmi rendnek megváltoztatására hív. tva van a — nő, mint hitves és mint anya.

Tisztejük és szeressük a nőt! Ne keressünk benne csak vigasztalást, hanem szellemi és erkölcsi képességeink erejét és kettőzött lelkesedését. Irtsuk ki lelkünkől az egyenlétlenségnek, vagyis a nő alárendeltségének a gondolatát! A nő s a férfi oly két hang, mely nélkül lehetetlen az emberi összhang.

Különböző ugyan a hivatásuk az emberiségben: de mind a két hivatás egyaránt szent, a közös fejlődéshez szükséges, képviselője azon magaslatos eszmének, melyet az Isten ültetett a mindenségbe — lélek gyándt.

Ne legyen, kedves barátaim, a nő csak részese örömeiteknek s fájdalmaitoknak, hanem részese legyen eszméiteknek, tanulmányaitoknak s a társadalmi viszonyok javítására irányított nemes törekvéteknél!

Legyen a nő s a férfi az emberi léleknek azon két szárnya, a mely emel azon eszméhez, melyet el kell érniük!

Szenteljük meg a családot a szeretet egységében és a nő mint hitves s anya legyen a család anygala!

Cselkó József.

Kulönfélék.

— **Gyászrovat.** Garam-veszelei *Kazy* János v. b. t. tanácsos, volt főispánunk családja mely gyászba borult: idősebb fiuk István, miniszterelnöki segédfoglalmazó f. hó 10-én 28 éves korában hosszu szenvedés után Budapesten meghalt. A gyászestéről a következő gyászjelentést vették: Garam-Veszelei *Kazy* János v. b. t. tanácsos, cs. és kir. kamarás és neje szül. ilenczfalvi *Sörkény* Ilona, ugyszintén gyermekeik: Helen, Margit és János ugy a maguk, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy felejtetetlen kedves fiuk, a legjobb testvér és szerető rokon, Garam-Veszelei *Kazy* István segédfoglalmazó a m. kir. Miniszterelnökségben folyó hó 10-én délután 1/2 3 óraker, életének 28-ik évében, hosszas, súlyos szenvedés után Istenéhez visszaszállt. A drága halott földi maradványai folyó hó 12-én délután 3 óraker fognak a kerepesi út melletti temető halottasházában, a rom. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és Garam-Veszelei a családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miséelőzolat folyó hó 14-én délelőtt 10 óraker fog a Nagy-Sári plébánia templomban az egék Urának bemutatni. Budapest, 1908. május hó 11-én. Adott legyen emlékezete!

— **Az adófelszólamlási bizottság elnöke.** A belügyminiszter az aranyosmaróti kir. pénzügyigazgatóság székhelyén alakítandó felszólamlási bizottság elnökévé *Báhy* László prépost-plébánost, elnöki helyettesé pedig *Znamenák* Sándor ügyvédet kinevezte.

— **Szakképzéssel látogatása.** *Mittelmann* Nándor kereskedelmi akadémiai tanár, a kereskedő-tanonc-iskolák felügyeletével megbízott szakképzéssel látogató f. hó 11-én délután meglátogatta a helybeli kereskedő-tanonc iskolát; s a tapasztaltak alapján úgy a tanítás módjáról és eredményéről, mint az iskola fejlesztéséről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

— **Emléktábla-leleplezés.** A magyarhoni földtani társulat és az országos magyar bányászati és kohászati egyesület selmec- és bélabánya vidéki osztálya szentmihályi Dr. *Szabó* Józsefnek, a kiváló tudósának, a hazai bányászat és geológia lelkés bajnokának a galeitneki „*Szabó szikléjé*”-nél emléktáblát állított, melynek ünnepélyes leleplezése 1908. évi május 30-án délután 2 óraker fog megtörténni. Az ünnepély sorrendje a sziklánál: 1. A földtani társulat elnökének megnyitása; 2. Ünnepi beszéd, a selmec-bélabányai osztály részéről, tartja: *Nagyuri* Dr. *Böckh* Hugó főiskolai tanár; 3. Társulatok és intézetek képviselőinek esetleges beszédei; 4. Záró beszéd, az emléktábla átadása. Az ünnepély után kocsikon vihnye fürdőbe; este 6 óraker társas ebéd a fürdő szálloda éttermében.

— **Az Ipartörvény ismertetése** ma délután 2 óraker a városháza kis termében tolytatódik.

— **Letört virág.** *Láby* Gyula zsarnóczi tanító súlyos csapás érte, kedves serdülő leánykaja: *Láby* Teresike Janka, II. éves tanítónő-növendék 15 éves korában Zsarnócán kiszenvedett. Édes atyja megható módon panaszolja gyászjelentésében: „Hiába az orvosi tudomány minden fegyvere, a természet gyógyító ereje, hiába szeretetünk, melyet jobban senki sem érdemelhetett meg nálánál. Isten jobban szerette őt!” Temetése f. hó 13-án szerdán délelőtt történt általános nagy részvét mellett.

— **Bármegyei kizsákdák tanulmányútja.** A Bármegyei Gazdasági Egyesület június hó 1-én a *balassagyarmati mezőgazdasági kiállítás meglekintésére* kizsákdák részvételével tanulmányi kirándulást szervez, hogy az ott szerzett tapasztalatokat saját gazdaságukban hasznukra fordíthassák. A kizsákdák kiállításán résztvenni óhajtok, ebélni szándékukat *Levatic* László gazd. egyt. titkárnál idejekorán jelentsék be a *földművelésügyi* jegy megváltására jogosító igazolvány megküldése végett. Indulás Léváról június

hó 4-én reggel 5 órai vonattal. Tagadhatatlan, hogy a kirándulásra a pünkösdi ünnepek alkalmasabbak lennének — a sürgős mezői munkára való tekintettel, — de mivel az állatkiallítás június hó 4-én véget ér s a különféle gépeknek munkában való bemutatása ugyanazon tartatik meg — kénytelen volt az egyesület a fenti napot választani a kirándulás idejéül.

— **Pályázati hirdetmény** A Bármegyei közönsége által a honvéd főreál iskolánál és a Ludovika Akadémiánál együtvéve létesített és úresedésbe jutott alapítványi hely a honvéd főreáliskola I. évfolyamában az 1908/9 tanévre kezdődőleg újból betöltendő lesz. Ezen alapítványi helyre csakis oly ifjak pályázhatnak, kik Bármegye területén bírnak közszégi illetőséggel; kik folyó évi szeptember hó 8-án 14. életkorukat már elérték, de 16. életkorukat még meg nem kezdték, s kik a m. kir. honvédelmi kormány által folyó évi március hóban 24631 szám alatt kibocsajtott „Pályázati hirdetmény”-ben előirt összes feltételeknek megfelelően képesek. Ezen „Pályázati Hirdetmény” a hivatalos órák alatt irattárolóban betekinthető. Az alapítványi helyet elnyerni óhajtok tartoznak köllően felszerelt pályázati kérvényüket bezárólag folyó évi június hó 5-ig náium benyújtani. Az ezen határidőn tú érkező pályázatok figyelembe vétetni nem fognak. Aranyosmarót, 1908. május hó 7-én. Mailáth alispán.

— **A Léva-Verebély Nyitrai vasut.** Olyan értesítést kaptunk, mely szerint a nevezett vasut építést már az őszel megkezdének. A hir igen kellemes, de nagy örömmé változók, ha tények igazolnák, hogy ez nem pusztá híresztelés, hanem valóság. Mi ugy tartjuk, hogy még nincs a kivétel küszöbén. De mennyire szükséges ez a vonal, arról már nem is kell értekezni. Több vármegye forgalma nyerne ezzel hatalmas lendületet, nem is szólva, hogy a vonal mentén ugy Verebély, mint általában vidékünk ipari fejlődésének ez a valóóságos életfőtetéle. A hir különben egy vasuti osztálymérnöktől ered, s arról beszélnek, hogy e vonal kiépítése az államnak is érdeke. Hát vegye a kezébe az állam!

— **Konkurzus.** Az esztergomi főgyűhármegye költékébe lépni szándékozó ifjak felvételi vizsgálatára a jelen 1907/8 tanév végén július hó 2-án fog az esztergomi papnevelő intézet díszteremben megtartatni. A pályázó ifjak a felvételt megelőző napon, vagyis július hó 1-én reggel 9 óraker tartoznak az esztergomi papnevelő intézetben beiratkozás és orvosi megvizsgálás végett megjelenni és a következő okmányokat magukkal hozni: 1. a legutolsó iskolai évről szóló bizonyítványukat, 2. a keresztleveleiket, 3. bérmeleveleiket, 4. szülőik házasságlevelét, 5. az illetékes hiteltörök és plébánosok ajánló leveleit. A felvételi vizsga tevése szerinti szavaltatból és auctor fordításából áll. Felvételre csak oly ép testű és egészséges ifjak számíthatnak, kik a gimnazium IV.-ik vagy felsőbb osztályait jó sikerrel elvégezték s kiket erkölcsi viselkedésük alapján, Kivánatos, hogy a főgyűhármegye területén használt nyelvekben (német, tót) is jártasak legyenek. A felvételi vizsgálat tartama alatt a szegényebb sorsu tanulók ingyenes szállást és ellátást kapnak az intézetben, ha ezért legkésőbb június hó 28-áig az intézet kormányóságához levélileg folyamodnak.

— **A tüdővész pusztítása Bármegyében.** A belügyminiszteri jelentés szerint a magyar birodalomban 1907 december havában gümőkórban elhalt 5412 egyén. Ebből Magyarországra (Fiumével együtt) esik 4531 halálozás, Horvát-Szlávonországra 861. A Duna balpartján 581 halálozás történt, és pedig megyék szerint: Árva 12, Bars 67, Esztergom 24, Hont 36, Selmec-és Bélabánya 1, Liptó 23, Nógrád 70, Nyitra 101, Pozsony 87, Trencsén 82, Turóc 14, Zólyom 41 halálozással szerepel a kimutatásban. A statisztikából azt a szomorú jelenséget olvashatjuk le, hogy Bármegyében pusztit a legnagyobb arányban a tüdővész a Duna balpartján, tekintettel a lakosság számára; sőt Bármegye halálozási arányát csak a horvátországi megyék mulják felül. Annál megdöbbentőbb a dolog, mert pl. a szomszédos 123,000 lakossal bíró Hont megyére (Bármegye 152,000 lakosa volt 1891-ben) még félannyi halálozás sem esik, mint Bármegyére. Nyitra 400,000 lakosára csak

101 halálozás esett. Vajjon tudnak-e ezen szomorú statisztikáról ott, ahol az ilyenről tudomást kell venni?

— **Az adókvető-bizottságok elnökei és tagjai.** A pénzügyminiszter az 1908—1910. évekre alakított adókvető bizottságokba kinevezte és pedig: Aranyosmaróton elnök Dr. *Bottka* Győző kir. közjegyző, elnök-helyettes *Raschmann* Tamás ügyvéd, rendes tagok *Raschmann* Tamás, *Eisenberg* Károly kereskedő, póttagok *Pető* Albert gyáros, *Benkovic* János vendégöltő. II. Léva elnök *Huberth* Vilmos ügyvéd, elnök-helyettes Dr. *Klein* Jakab ügyvéd, rendes tagok Dr. *Klein* Jakab ügyvéd, *Schubert* Pál házbirtokos, póttagok *Weisz* Benő nagykereskedő bankigazgató, *Fizély* Lajos iparos. III. Verebélyen elnök *Dússy* József, elnök-helyettes Dr. *Grossmann* Henrik ügyvéd, rendes tagok *Rudnyánszky* János birtokos Bármegye, *Pollák* Zsigmond kereskedő, póttagok *Trubinyi* Imre birtokos, *Czirók* István kereskedő. IV. Kőrmöcsbányán elnök *Ralb* Károly ev. esperes, elnök-helyettes *Klemm* Béla borkereskedő pénzügyi igazgató, rendes tagok *Kaldrövic* József vendégöltő Zsarnóc, *Ritter* L. pót kereskedő Kőrmöcsbánya, póttagok *Rakovszky* Imre és *Oszvald* Lajos iparosok.

— **Idegen ajku iskolások jutalmazása** A magyar köznevelődési egyesületek, sok évi meggyőződések után, arra a tapasztalatra jutottak, hogy az idegenajku elemi iskolai tanulók az eddig szokások „jutalomkönyvek” helyett szivesebben fogadják és ovaszák a gyermeklapokat, a melyeket, huzentűt vagy kéthetente megismétlődő jutalmazás, a kuturgylek számukra előzetnek. A kir. tanfelügyelők és a tanítók is színto egyhanguan elismerik ezeknek a *jutalom gyermeklapoknak* a magyar nyelv terjesztése szempontjából való nagy jelentőségét és kiváló fontosságát. A gyermekket meggyőződéssel és szeretettel olvassák s türelmetlenül várják az új napot, a mely meghozza nekik a várt képes magyar újságot. A gyermeklap legtöbb helyen a fél falut bejárja, mindenütt nyomat hagyva az olvasók szívében — lelkeiben. A F. M. K. E. kezdsére most a magyarországi köznevelődési egyesületek, *együttel feltörlesztést* intéztek *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnök, *Apponyi* Albert gróf választás és közoktatási, *Andrássy* Gyula gróf halálgyi és *Dardányi* Ignác dr. földművelésügyi miniszterekhez, hogy Pósa Lajos *En Újságom* című gyermeklapját, tartsák terhére, az ország összes nemzeti-ségi vidékeiben és nyelvhatárain fonaló iskolák legjobb idegenajku gyermekei számára fizessék elb. — Ezen irányban a Felmé lévai választmánya tette meg a kezdő lépést, midőn 1905-ben egyszerre 50 töt ajku iskolás gyermek részére rendelte meg az *En Újságom* gyermeklapot. A jó gondolatot a következő évben a központ is átvette, s ennek ösztönzésére vették át az összes köznevelődési egyesületek.

— **Hivatalos órák.** Az aranyosmaróti m. kir. pénzügyigazgatóságnál valamint a megye területén létező négy m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák június 1-től szeptember 15-ig bezárólag reggel 7 órától délutáni 1 óráig fognak tartani, s ennek folytán az adóhivataloknál a be- és kifizetések reggeli 8 órától déli 12-óráig fognak fogyanatosítottatni.

— **Országgyűlési képviselőválasztók száma.** A vármegyei központi választmány által az 1909. évre megállapított országgyűlési képviselőválasztók ideiglenes névjegyzékei szerint a választók száma az aranyosmaróti választókerületben 3924; a lévai választókerületben 4706 és az újabbnyai választókerületben 3372.

— **Vizbe fult gyermek.** Még május hó 3-án történt, hogy *Rakota* András törei lakos Ernő nevű 5 éves kis fia a Garamba esett és belefullt. Holttestére nem birtak ráakadni, s csak 14-en vetette fel a viz a már oszlának indult kis holttestemet.

Hivatalos közlemény.

I.

3817/1908 szám.

Hirdetmény!

Közhírré tétetik, hogy Léva város képviselőtestületének az 1908 évi községi közmuunka költségvetést megállapító 2817/1908 számú határozata az ellene mai naptól számított 15 napon felül érvényesíthető fellebbezési jogra való figyelmzettéssel a városi kiadó hivatalban az érdekeltség által a hivatalos órák alatt betekinthező.

Léva, 1908. évi május hó 9-én.

Bédogh Lajos,
polgármester.

II.

Hirdetmény.

2823/1908 szám.

Léva r. t. város képviselőtestülete 1908 évi május hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlésében 2823/1008 sz. alatt elhatározta, hogy az Ötv. Kosztolányi Zsigmondné sz. Kaizer Otília tulajdonát képező és a lévai 3053 sz. tjkvben A 1 sor és 3061 hrsz. bati-utcai pince és a rajta épült hajlék, utca kinyitás céljából kisajátítási eljárás — esetleg vétel útján megszerzessék, — illetve az erre vonatkozó eljárás megindíttassék s ezen ügynek az 1886 évi XXII. t. cz. 110. §-a alapján leendő tárgyalására 1908. évi június hó 13-ik napjának d. u. 4 óráját tűzte ki, mikorra a városi képviselőtestület tagjai ezen hirdetmény útján is meghívotnak.

Léva, 1908 évi május hó 7-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

III.

2824/1908 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1908 évi május hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlésében a külső vásártér kibővítése iránti ügynek tárgyalását az előkészítő munkálatok beszerzése végett 1908 évi június hó 13 napjának d. u. 4 órájára tűzte ki, mely határnapra Léva város képviselőtestületének tagjai jelen hirdetmény útján is meghívotnak azzal, hogy ezen közgyűlésen a külső vásártér kibővítéséhez szükséges terület megszerzése tárgyában kötetendő csereszerződés és a fizetendő vételár fedezésére igényelt 36000 korona kölcsön megszavazása tárgyában a tagok számára való tekintet nélkül érdemleges határozat fog meghozatni.

Léva 1908 évi május hó 7-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

IV.

2822/1908 szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város képviselőtestülete 1908. évi május hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlésében a városi kőbánya kibővítése céljából elhatározta Dálnoky Kálmán és Dálnoky Jánosné óvári lakosoknak tulajdonát képező és a lévai 813 sz. tjkvben 1039/b hrsz. közép-élevei szőlőjének a rajta épült hajlékai együtt 800 korona vételárban leendő megvételét, s ezen ügynek az 1886 évi XXII. t. cz. 110. §-a alapján leendő tárgyalását 1908. évi június hó 13-ik napjának d. u. 4 órájára tűzte ki, melyre Léva r. t. város képviselőtestületi tagjai jelen hirdetmény útján is meghívotnak.

Léva, 1908. évi május hó 7-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

V.

944 955/1908 szám.

Hivatalos-hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1908 évre szerkesztett IV. oszt. és földadó adóki-
vetési lajstrom megállapítva az ar.-Maróthi m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezett; miért is adózó közönség értesítettik, hogy ezen lajstrom Léva város adóhivatalánál 1908 évi május 18-tól 1908 május hó 25-ig bezárólag 8 napi közszemlére lesz kitéve és az érdekeltek által hivatalos órák alatt megtekinthető.

Továbbá, hogy az adó kivetése ellen a.) azon adózók, kik a kivetési lajstromban tárgyalat adóval már a múlt évben is megtróva voltak a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt, b.) azon adózók pedig kik a kivetési lajstromban megállapított adóval az évben első ízben rovatnak megadótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt netáni felelőzéseiket a városi adóhivatalnál benyújthatják.

Városi-adóhivatal.

Kelt Léván, 1908. évi május hó 14.
Terma Lajos
adóhivatal h. főnöke.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett kollegánk Cserei József, kegyesrendi házi másodfőnök és főgimn. tanár elhunyt alkalmából a veszteség fölött érzett gyászunkban szives részvételük kifejezni kegyesnek voltak, a kegyesrendi társház tagjainak és a főgimnázium tanári testületének nevében őszinte köszönetet mondok.

Léva, 1908. május 12-én.

Cserhelyi Sándor

kegyestanítórendi házfőnök és
főgimnáziumi igazgató.

Köszönetnyilvánítás.

A lévai kegyesrendi főgimn. tekintetes tanári kara és ifjusága, továbbá mindazon jó barátok és ismerősök, akik szeretett fivérremnek: Cserei József áldozópap és főgimn. tanárnak elhunyt fölött érzett fájdalomukat szives részvétükkel enyhítették — családunk nevében fogadják ez uttal is legbensőbb köszönetemet.

Léva, 1908 május hó 11-én.

Nyitrai Jánosné.

Köszönetnyilvánítás.

A „Borsodmegyei Népbank“ az áll. tanítóképző intézet segély-egyesületének 25 koronát volt szives adományozni; fogadja ezuttal is hálás köszönetünket.

Léva, 1908. május hó 12-én.

Pazar Zoltán

a seg. egyesület elnöke.

Tanügy.

Az 1907/8. tanévi vizsgálatok sorrendje a lévai áll. tanítóképző intézetben.

Május hó 27-én a IV. éves növendékek osztályvizsgálata. Az I.—III. éveseknek szünet. Junius hó 1-én és 2-án írásbeli képesítő vizsgálat. Az I.—III. osztályban rendes tanítás. Junius hó 6-án d. u. 5—6-ig tanári tanácskozmány a képesítő írásbeli dolgozatok felett. Rendes tanítási nap. Junius hó 9-én hittanvizsgálat 8—9-ig a gyak. iskolában. 9—12-ig és d. u. 2—4-ig az áll. tanítóképzőben. A gyak. isk. növendékek rendszeresen tovább járnak, amíg bizonyítványukat ki nem kapják. D. u. tanárszéki gyűlés a képző-intézeti növendékek előzetes osztályozása felett. Junius hó 13.-án d. u. 2 órakor gyakorló-iskolai magánvizsgálatok. Junius hó 15-én osztályvizsgálat a tkp. I. évfolyamában. (Szünet.) Junius hó 16-án osztályvizsgálat a tkp. II. osztályban (Szünet.) Junius hó 17-én osztályvizsgálat a tkp. III. osztályban. (Szünet.) Délután osztályozó gyűlés. Junius hó 19-én d. e. 9 órakor ünnepies tornavizsgálat. Délután 2 órakor évszázó ünnep, bizonyítvány-felolvasás s az I.—III. éves növendékek elbocsátása. Junius hó 20-án d. e. 8 órakor a gyak. iskola vizsgálja, mely után a gyak. isk. növendékek rendszeresen fognak járni az iskolába. D. u. 2 órakor a gazdasági-ismételő-iskola vizsgálata. Junius 22-én kezdődnek a tanképesítő vizsgálatok a hittanvizsgálattal. A többi tárgyakra nézve a jelentkezőket csoportokba osztja a vizsgáló bizottság; naponként egy csoport teszi le képesítő vizsgálatát. A tanítóképesítő vizsgálatok befejeztével kezdődnek a kántori vizsgálatok. Junius hó 27. és 28-án magánvizsgálatok.

Léva, 1908 év május hó 9.

Köveskúti Jenő

áll. tkp. int. igazgató.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi május hó 10-től 1908 évi május hó 17-éig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Obert L. Turcsányi A.	fiú	László
Guatrai István Farkas Jolán	fiú	Ernő
Bálint István Sztancsik Mária	fiú	Lajos
" " "	leány	Eszter
Varl Valentin Császár Mária	leány	Erzsébet

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Terdényi Gyula Majoros Mária	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Gurnycza István	56 éves	Gégerék
Béres János Károly	7 hónap.	Angolkór
Gév, Legát J. Singel J	76 éves	Gyomorrák
Baumgarten Géza	8 "	Agyh. gyull.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mászánkent 22 kor. 20 fill. 22 kor. 60 fill. — Kétszeres 18 kor. 60 fill. 18 kor. 80 fill. — Rozs 18 kor. 80 fill. 19 kor. 20 fill. — Árpa 12 kor. 20 fill. 13 kor. 60 fill. — Zab 14 kor. 80 fill. 15 kor. 20 fill. — Kukorica 13 kor. 40 fill. 13 kor. 80 fill. — Lenese 24 kor. 50 fill. 24 kor. 80 fill. — Bab 12 kor. 60 fill. 13 kor. 20 fill. — Kőes 9 kor. 20 fill. 9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetű aránkamentes 200—210 Vörös lóhere, kis aránkas 200—170 Vörös lóhere, nagy aránkas 150—155 Luczerna, természetű aránkamentes 175—180 Luczerna, világos szemű aránkas 160—170 Luczerna, barnás szemű 150—155 Biborhere 36—40 Baltaczin 74—76 Muharzag 16—17

Nyiltér.

MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR

Euyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés**, elismert, régi jóhírnevű házszer szagattas és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 1.00

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

MOLL'S
Franzbranntwein
und Salz

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Kiadó: Kalvin téren kirakattal ellátott bolti helyiség 2 műhely szobával; bővebbet Forgács Mihály tulajdonosnál; ugyanott saját termésű zamatos fehér és vörös bor 50 literen felül kapható.

Kéveköző legjobb prima áru ezrenként 11 koronáért bérmentve bármely vasuti állomásra, Kapható Werbofszky Joachimnál Léván.

Császárfürdő Bpsten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénés hévíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márvány fürdők; hő-lég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra 200 kényelmes lakószoza. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Superphosphat chily-salpheter özei szállításra, ajánlom a legolcsóbb versenyárakban kisért nagy mennyiségben esetleg kocsiakománnyonként. Werbofszky Joachim Léva, Bars-megye.

BOKROS KÁROLY DREHER nagy éttermei

megnyitak

Budapest, VI., Andrásy-út 25.
a magy. kir. Operával szemben.

Fényesen berendezett szeparék és menyegzői termek.

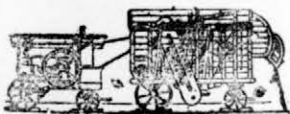
A nagyrabecsült vidéki közönség figyelmébe ajánlja magát Bokros Károly, a Grand Restaurant Dreher vendéglőse, Budapest, VI., Andrásy-út 25.

Mótorvevők figyelmébe

Herkules-mótorvállalat.

Budapest, V., Váci-út 30.

Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzínlokomobiljait, melyek V. ker. Váci-út 30 szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállást kifogástalan üzemmért

Üzemzavarok kizárva.

Bámulatatos egyszerű szerkezet!
Rendkívül csekély benzinfogyasztás!
13-14 éves fiú is kezelheti!
Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletezésre!
200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemben lévő motorokról

* Védjegy: „Hergony” *

A Liniment. Capsici comp., a Hergony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyított háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztrál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Hergony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerészre az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

* Mindennapi szétküldés.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csak Poloskák ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-Porok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Kapható Léván: Klein Benő, Silbinger Zsigmond, Wilhelm Gizella, Blum R., Kertész Lajos, Knapp Ignác.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Vetőgépek

„AGRICOLA” ujonnan javított toló-kerekrendszer szerint.

Acél ekék, Boronák, Hengerek,

„Arató-gépek fűnek, herének,
Szénafordítók, Szénagyűjtők
és arató gereblyék.

Szénasajtók, Szalmasajtók,

Bor- és gyümölcs sajtók

Hydraulikus sajtók

Szőlő-zúzó, Szőlő-bogyózók.

Gyümölcs-zúzó, Szőlő- és
növény permetező

Aszaló- és szárító készülékek

gyümölcs s főzeléknek.

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntöde és gőzhámor

Alapítva 1872. BÉCS, II/1 Taborstrasse 71. 1050 munkás.

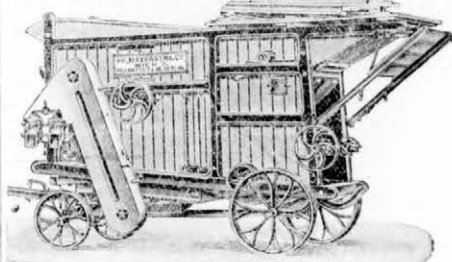
Kitűntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Kaphatók: KNAPP DÁVID úrnál Léván.

*** Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. ***

Cséplőgépek

szabad, új kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal kézi- jargány és motorhajtásra.

Járgányok vonóállatok befogására.

Legújabb gabona-tisztító rostak, Trienrek és kukurica morzsolók. SZECSKA VAGÓK darálók répvágók.

Szállítható takarékok tüzhelyek és takarmány-fűlesztők, fordítható ganajle-szivattyúkat valamint minden más fajta gazdasági gépeket

Valóban

A tisztességes becsületes kereskedő éberem ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetetlen hatásánál fogva közismert „Zacherlin”-t kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot. — Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. — Ennélfogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelemztetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által ovakodjék, hogy pontosan ügyeljék a „Zacherlin” névre.

Zsákkölcsönző Léva ad kölcsön zsákokat úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákat és zsákokat is jutányos áron elad *Ungár Adolf Léva Kohári-utca.*

Haggenmacher sör.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy folyó 1908 évi március hó 1-től a „Haggenmacher“ kőbányai és budafoki sörgyárak közkedveltségnek örvendő sörének raktárát Léva és vidéke részére átvettük.

Rendeléseket pontosan eszközlünk és a sört bármikor házhoz szállítjuk.

Braun József és fia.

Benzin-cséplő motor teljesen új, 4 lóerejű Prosznitzai Kovorik gyártmány halál- eset miatt gyári áron a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett eladó. Bővebb értesítést ad. Léva: özv. Juhász Lászlóné Szepesy nea 2. Ipolyságon: Juhász Zoltán vaskereskedő.

Bérekcsi.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. meomására hozni, hogy bérekcsi üzletemet egy **elegáns fogattal** kibővítettem, és így azon helyzetben vagy, hogy a t. utazó közönséget minden tekintetben kielégíthetem. A n. é. közönség b. pártfogását kérve

Teljes tisztelettel
Ertler Henrik.

Eladó vagy bérbeadó ház.

Kálvária sor 5. és 6. számú ház szabad kézből eladó nagy bérbeadó. Bővebbet özv. Tunay Jánosnál ott a házban.

Görccs csillapító szélhajtó

Hodony-csöppek

1844 óta használatban levő étvágy-gerjesztő, emésztést elősegítő házi-szer.

Egy üveg ára 1 k.

Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsó-Austria.)

1908 évi 1727 szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A zsarnóczi m. kir. erdőhivatal kerületében a Geletnek község határában fekvő kincstári **trachyt malomkőbányák** kihasználási joga az 1908 évi július hó 1-től az 1913 évi december hó 31-ig terjedő öt és fél évre az 1908 évi június hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor az alulírott m. kir. erdőhivatal tanácsstermében megtartandó nyilvános írásbeli **versenyárgyalás** útján bérbe fog adatni.

Ezen árverésen a versenyzők a következő három csoportba sorolt választékok szerinti részletezéssel tehetnek ajánlatot.

- 1., közönséges malomkövekre,
- 2., francia malomkövekre,
- 3., egyoldalú faragott s legfeljebb 31. cm. magas malomkövekre sódarálókra, színmázórlókra, egyéb kőgyártmányokra, hulladékokra és épületkövekre.

Az 1. és 2. csoportba tartozó malomkövekért a bérlő által fizetendő legkisebb évi hasznóbér 5300 korona mely azonban a verseny tárgyát nem képezi, és mely a szerződés feltételei szerint oly esetben fogja a kincstárt megilletni, ha az 1. és 2. csoportokba foglalt kövek után a versenyárgyaláson megállapított egységarak szerint számított összeg az illető évben ezen 5300 koronát el nem éri.

Árverelni tehát csak az 1. és 2. csoportba sorozott különböző méretű malomkövek egységárait és a 3. csoportba sorozott különböző kisebb választékok után 1500 koronában megállapított kikiáltási évi hasznóbérré lehet olyképen, hogy a jelzett három csoportra együttesen s csupán egyenlő százalékban kifejezendő felülfizetés ígérhető; olyan ajánlat tehát, melyben az 1. 2. és 3. csoportban tartozó választékokra más-más százalékban kifejezett felülfizetés ajánlatik, mint az egybehasonlításra alkalmatlan, figyelembe vétetni nem fog.

Bárát pénz 1000 korona. A részletes árverési és szerződési feltételek az alulírott m. kir. erdőhivatalnál és a geletneki m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt betekintheők, vagy kívánatra az érdeklődőknek megküldetnek.

Zsarnócza 1908 évi május hó 10.

M. kir. erdőhivatal.

Uj kávé árak.

Valódi Brazíliai különlegességek.

Természetes színű (nem festett.) Korona.

I. Minőségű Brazíliai Cuba minőség 1 kilo . . .	3. —
I. " " Gyöngy erős és zamatos 1 kilo . . .	3. —
I. " " Óriási nagyszemű Ceylon minőség 1 k. . .	3. 60
I. " " Brazíliai Santos kávé 1 kilo . . .	2. 60
Valódi arabiai moccá igen erős 1 kilo . . .	3. 70

Fentem kívül van még raktáron valódi észak- és nyugatindiai Portorikó-, Cuba-, Gyöngy-, Jamaikai-, Ceylon-, Kék Jáva- és Arany Jáva kávé napi áron.

Most érkezett friss Déli áruk, szardínia-, Oroszhalak-Caviár-, Csokoládé-, Szalon cukorkák, igen finom tea-, rum-, Cognac-, bor-, pezsgő-, sajt-, turó stb. **kapható:**

KERN TESTVÉREK LÉVA.

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorsajtaján Léva.

Hölgyek
részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépitő szer a

FÖLDES--féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít **széplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser)** és minden más bőrbajt. **Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, fűt és fiatalít.**

Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.

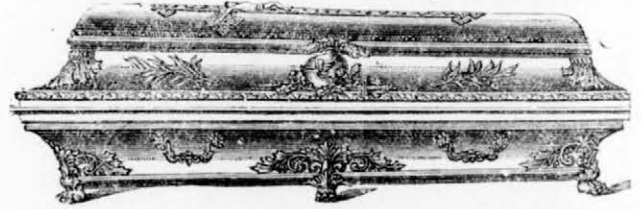
KIVÁLÓ TOILETT-CEKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben. — Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küld a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszer. ARAD.

Főraktár Léva: **Medveczky Sandor** és **Dezseri Boleman** gyógyszerárakban.

Fa- és érc koporsók.

Szabadalmazott **érokoporsók** Beschoner gyárából légmentességű. **Gyermekeknek 18 koronától fölfele. — Felnőtteknek 60 koronától 100 koronáig.**

Fakoporsó

Gyermekeknek 4 koronától fölfele. — Felnőtteknek 16 koronától fölfele.

Koszorú 1 korona 80 fillértől 20–30 koronáig.
Raktár: **Kern Testvéreknél Léva.**

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léva.

Piac téren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcseplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.